

دانشگاه علوم پزشکی کرمان

دانشکده مدیریت و اطلاع رسانی پزشکی

پایان نامه مقطع کارشناسی ارشد رشته کتابداری و اطلاع رسانی پزشکی

عنوان:

بررسی رابطه عوامل زمینه ای و سبک های حل مسئله با تاکتیک های جستجوی اطلاعات در وب در بین دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه علوم پزشکی کرمان

توسط: سمیه میرزایی

استاد راهنما: دکتر مریم اخوتی

استاد مشاور آماری: دکتر مقدمه میرزایی

مهرماه 1397

چکیده

مقدمه و اهداف: عوامل متعددی در فرایند جستجو و بازیابی اطلاعات در محیط وب، نقش ایفا می‌کنند. در این راستا، عوامل زمینه‌ای شامل تجربه و مهارت جستجوی اطلاعات نقش مهمی را در فرایند جستجو و بازیابی اطلاعات در وب ایفا می‌کنند. از طرفی، جستجوی اطلاعات نوعی فعالیت حل مسأله است. بطوری که در این فرایند، فرد با مشاهده خلأی در دانش خود، جستجویی آگاهانه برای اطلاعات آغاز می‌کند. تاکتیک‌های جستجوی اطلاعات نشان‌دهنده سطح کلیدی و اساسی فعالیت‌های جستجو در طول فرایند جستجوی اطلاعات می‌باشند. هدف این مطالعه، بررسی رابطه بین سبک‌های حل مسأله و عوامل زمینه‌ای با تاکتیک‌های جستجوی اطلاعات در وب در بین دانشجویان تحصیلات تکمیلی دانشگاه علوم پزشکی کرمان است.

مواد و روش: پژوهش حاضر، پژوهشی کاربردی و از نوع مقطعی (توصیفی-تحلیلی) است. داده‌ها، از طریق پرسشنامه و فایل ثبت رخداد گردآوری شدند. جامعه پژوهش، شامل کلیه دانشجویان تحصیلات تکمیلی مشغول به تحصیل در دانشگاه علوم پزشکی کرمان بود که با استفاده از فرمول نمونه‌گیری، نمونه‌ای مشتمل بر 44 نفر انتخاب شد. به‌منظور تجزیه و تحلیل داده‌ها از آمار توصیفی و آمار تحلیلی با کمک نرم‌افزار SPSS استفاده گردید.

یافته‌ها: تاکتیک مرور با میانگین $3/7$ رایج‌ترین تاکتیک بکار برده شده توسط کاربران بوده است. تاکتیک پرس و جو با میانگین $3/5$ بیشترین استفاده در بین کاربران با مهارت جستجوی پایین داشت. میانگین استفاده از تاکتیک پرس و جو و تاکتیک مرور برای افراد باتجربه، کمتر از افراد کم‌تجربه بود. بنابراین کاربرانی با تجربه پایین‌تر از تاکتیک‌های پرس و جو و مرور بیشتری استفاده می‌کردند. نتایج نشان داد، رابطه‌ای بین سبک‌های حل مسأله و تاکتیک‌های جستجو وجود نداشت. مهارت جستجو با میزان آشنایی با پایگاه‌های اطلاعاتی و نحوه جستجوی اطلاعات از پایگاه‌های اطلاعاتی رابطه داشت. افراد با تجربه نسبت به افراد کم‌تجربه، اعتماد به حل مسأله بیشتری داشتند. مهارت جستجوی افراد با تجربه بیشتر از مهارت جستجوی افراد کم‌تجربه بود. عوامل زمینه‌ای بر تاکتیک‌های جستجوی اطلاعات در وب تأثیر داشتند اما سبک‌های حل مسأله تأثیر چندانی نداشتند.

نتیجه‌گیری: آموزش کاربران می‌تواند موجب ارتقای فرایند جستجوی اطلاعات در وب شود، پیشنهاد می‌شود کارگاه‌های آموزشی برگزار گردد و طراحان، سیستم‌های اطلاعات را متناسب با انواع مهارت جستجوی اطلاعاتی کاربران طراحی کنند.

کلمات کلیدی: سبک‌های حل مسأله، تاکتیک جستجو، جستجوی اطلاعات، عوامل زمینه‌ای، دانشجویان تحصیلات تکمیلی، وب